

מאורות מרן

לע"נ מרן הרשל"צ הרב עובדיה יוסף בן ג'ורג'יה זצוק"ל
מרכז תורני "מאורות" גבעת אולגה
פרשת תולדות | כסליו תשפ"ג | עלון מס' 102

מאורות הפרשה

הרב שלום כהן אהרונוב שליט"א רב קהילת "מאורות"

דבר העורך

הגיע זמן האחריות

במשך שנים ארוכות המפלגות החרדיות היו הילך הסורר של הפוליטיקה הישראלית, שלא דובר על הפוליטיקה החרדית והבן-גבירית שתמיד הייתה תלויה על חודו של אחוז החסימה. והנה, אנו הופכים ממיעוט סרור לרוב, מחצית מהממשלה המסתמנת. לא זו בלבד שהמפלגות הדתיות הן השותפות היחידות של הליכוד (שגם בו יש מספר היסטורי של חכ"ם שומרי מצוות) אלא שהליכוד עצמו הוא רק מחצית מהקואליציה. הממשלה הנכנסת היא אפוא "ממשלה דתית". מי היה מעלה זאת על דעתו? לפי תוצאות הבחירות, **לרוב גדול של היהודים החיים במדינת ישראל לא מפריע שהמדינה דואגת לכשרות לשבת, לנישואים על פי ההלכה ולצביון יהודי של המרחב הציבורי.** הפחד מ"הדתה" שייך למיעוט מכלל היהודים בישראל. מיעוט זה שולט עדיין בחינוך, בתרבות, במשפט, בתקשורת ובפקידות הגבוהה במדינת ישראל, זאת למרות נוכחות משמעותית של חובשי כיפה. שנים ארוכות של שלטון ימין לא עצרו את תהליך החילון המואץ של מערכת החינוך. המצב רק הלך והידרדר תחת משמרת הימין, זהו בדיוק המצב שעשוי מעתה להשתנות - המצב לפיו "אתה מצביע ימין ומקבל שמאל", לראשונה בתולדות מדינת ישראל נפתחת הזדמנות של ממש לשנות את המגמה החילונית שלשטה כאן ב-70 השנה האחרונות. עבור הממשלה החדשה, "הדתה" כבר לא תהיה מילה גסה. מרבית חבריה אינם שייכים לגוורדיה החילונית הישנה וגם אינם כנועים לה, כמו המפד"ל הישנה וכמו נסיכי ליכוד דוגמת בני בגין ורובי ריבלין. הם דתיים גאים. לא תהיה כאן כפייה. התעמולה הארסית של התקשורת החילונית בימים האחרונים היא חובבת ושקיה, מבוססת על רגשות בלבד ונעדרת בסיס ועובדתי כלשהו. במישור האישי, לא יחול שינוי בחופש של אדם פרטי לעשות ככל העולה על רוחו. אין זה תפקיד הממשלה לומר לאנשים פרטיים איך לחיות, ואף אחת מהמפלגות הדתיות אינה סבורה אחרת. **מה שעומד על הפרק הוא החלפה של מקבלי החלטות החילוניים במקבלי החלטות דתיים.** הועדות שממנות שופטים כובות תוכניתו למערכת החינוך, מפקחות על ההשכלה הגבוהה ועל הקצאת התקציבים למוסדות חינוך, למיזמי תרבות, לעמותות אזרחיות ועוד - כל אלו עשויות אט אט לשנות את הרכבם. בפעם הראשונה נפתחה האפשרות לשלטון שלא ימשיך למנות את האליטה הפרוגרסיבית לכל עמדות ההשפעה במדינה. הממשלה הנוכחית היא ממשלה דתית עם ראש מורם. היא לא תיכנע בקלות למיעוט פרוגרסיבי החותר תחתיה. נכון, הממונים על הסדר הישן מספרים לנו שאם הם, המיעוט, לא ימנו את השופטים והפקידות הגבוהה, הרי שמדובר באובדן הדמוקרטיה. ובכן - הם משקרים. דמוקרטיה אינה שלטון האליטה. זוהי אוליגרכיה. בדמוקרטיה, הממשלה הנבחרת אמורה לקדם את סדר היום האזרחי. העבודה שעד לאחרונה הצליחה האליטה הישנה לאחוז בעמדות הכוח, למרות עמדת המיעוט שלה, היא הדבר החריג. בדמוקרטיה מתוקנת, כאשר העם משנה את טעמו, סדר היום של הפקידות הגבוהה אמור להשתנות יחד איתו. הבשרה הגדולה שיכולה לצאת מהממשלה הנוכחית היא שינוי המצב מבחינת הני"ל. הגיע הזמן להחליף את האליטה החילונית הישנה במקבלי החלטות המשקפים את עמדת הרוב היהודי במדינה - **מקבלי החלטות המחויבים יותר לעם שלהם, למסורת שלהם וליעוד הגדול של העם היהודי, להיות ממלכת כהנים וגוי קדוש.**

מאת הרב שלום כהן אהרונוב שליט"א

המשמעות להיות אמה

כל אמה מכירה את הלילות שבהם היא לא מצליחה להירדם מרוב דאגה לילד שלה. זה לא משנה בן כמה הוא. גם כשאף אחד כבר לא מכנה אותו "ילד", הוא כבר מתנשא לגובה, בריא וחזק ומזמן "פרש כנפיים ועף", הוא כבר "יודע הכל" בשבילה, בשביל אמה, הוא תמיד נשאר הילד שלה. התחושה האימהית הזאת, הדאגה ולקייחת האחריות, לעיתים גורמת גם לתסכול ותחושות אשמה. לא פעם ישבתי מול הורים שמרגישים תחושת אשמה מזה שהבן שלהם הדרדר למחוזות רחוקים. תסכול מחוסר היכולת שלהם לעזור לילד שלהם.

היכן עובר הגבול? מה באמת מוטל עלינו כהורים ומתי אנחנו צריכים "לשחרר"?

ההורים של דני ישבו אצלי וסיפרו לי במשך שעה ארוכה על דני. דני כבר תקופה ארוכה "עושה מה שהוא רוצה" והם מרגישים שאיבדו שליטה. הם רואים איך הוא מדרדר ולא מצליחים לעשות כלום ההורים של דני ממש בכו בדמעות כשהם שאלו אותי, "מה טעינו"? מה עשינו לא נכון? פתחתי להם בפרשת השבוע שלנו, בתחילת הפרשה. שם התורה מספרת על רבקה "ותהר רבקה..., ויתרוצצו הבנים בקרבה ותאמר אם כן למה זה אנוכי..." מה רבקה שואלת? מה פרוש המילים "א"כ למה זה אנוכי"? "אני חושב", כך אמרתי להורים הכאובים של דני, שרבקה כאבה את הכאב שלכם. במדרש מופיע, שרבקה כשהייתה עוברת ליד בתי כנסיות, יעקב היה מבקש לצאת, ושהייתה עוברת ליד בתי ע"ז עשוי היה מבקש לצאת". רבקה שדואגת לילדים שלה, אבל אין ביכולתה לעשות כלום, מציבה את השאלה "א"כ למה זה אנוכי"? אם בסופו של יום הילד ילך בדרך לא טובה

אז..מה המשמעות להיות אמה? אם אין לי יכולת השפעה אז "למה זה אנוכי"?

זו השאלה שמלווה כל אמה וכל אבא בשעה שהם רואים שהילד הולך לכיוונים לא רצויים והם מרגישים שאין להם שליטה. "ויתרוצצו הבנים בקרבה" - לא משנה הגיל של הילד, תמיד הוא מתרוצץ בקרבה של האם. לרגש האימהות אין תאריך תפוגה. הדאגה מכרסמת בליבם אבל היד קצרה מלהושיע. אם אנחנו לא מצליחים להשפיע, אז מה המשמעות שלנו כהורים? ואם זה כך, אז כנראה שטעינו. במה טעינו? רבקה הולכת לשאול - "ותלך לדרוש את ה'". והיא מקבלת תשובה - "ויאמר ה' לה שני גוים בקרבך ושני לאומים ממעיין יפרדו ולאם מלאם יאמץ ורב יעבד צעיר". אין לך שליטה על הבחירה שלהם. ואת גם לא אחראית על כך. הדאגה והאחריות שאת מרגישה זה דבר אחד. אבל התוצאה תלויה בבחירה שלהם. ובאמת יצחק ורבקה מאמצים את התשובה. "ויאהב יצחק את עשיו... ורבקה אוהבת את יעקב" מכל המילים האפשריות שיכולות לתאר את תפקודם של יצחק ורבקה כהורים, בוחרת התורה את המילים "אוהב", "אוהבת".

מה שמוטל עלינו כהורים זה לייצר אקלים בריא בבית. לייצר אוירה של שמחה, ביטחון וחום. בתוך כל זה עדיין יש לילד את כוח הבחירה, והוא בוחר. וכך...לא תמיד הוא בוחר בטוב. תשאלו מחנכים או מטפלים שליוו נערים, היכן נמצאת הנקודה שאפשר להניח עליה את האצבע?, מה הדבר שגרם לנער לעשות את השינוי? מה הם עשו, שבעקבות כך הנער עשה שינוי? מניסיון של שנים אני יכול לומר שאין נקודה כזאת. אנחנו רק מייצרים אקלים חיובי. הנער הוא זה שמייצר את השינוי. הוא בוחר בטוב. באותם מצבים בדיוק, ישנו האחד שיבחר להשתנות והשני שיבחר שלא להשתנות. אמרתי להורים של דני, שלפי איך שאני מתרשם מהם, השאלה "במה טעינו", היא הטעות. זאת שאלה שגורמת לנו תחושות אשם וממילא להתנהל כמו אשמים. אתם לא טעיתם. דני הוא זה שטעה. דאגתם לדני, הקפתם אותו בחום ואהבה, הוא זה שבוחר ללכת לכיוונים לא נכונים. תמשיכו לחשוב עליו ולדאוג לו. תמשיכו לאהוב אותו כמו שרק אבא ואמא יכולים. זה התפקיד שלכם ואותו אתם מבצעים בצורה נפלאה. כשהרגשתי שהם הבינו, המשכתי והוספתי, אם תפנימו את זה, גם דני ירגיש את זה. ואז... גם הוא, לא יאשים אתכם בכישלונות שלו. זה מה שיתן לו את הכח לקחת אחריות על בחירותיו.

צידה דורך

לעולם לא תתחרט על אמירת האמת [הרבי מקוצ'ק]

העלון מוקדש לרפואת: אריאל בן אתיאלה - והרצל בן מיסה

מאורות ההלכה

הרב שלום כהן אהרונוב שליט"א

זמני תפילות במרכז התורני מאורות יום חול

7:50 - שחרית

13:20 (א'-ו') - מנחה

20:00 (א,ב,ג) - ערבית

שבת הודש

שיר השירים - בכניסת שבת

15:30 - מנחה

ערבית - 10 דקות לפני צאת השבת

שיעורי תורה

במרכז התורני מאורות יום חול

9:00-10:00 - הרב שלום כהן אהרונוב

יום א' 20:00 - הרב רפאל ג'אמי

יום ב'-ג' 19:00-20:00 - הרב חיים זכות

שבת הודש

14:30 - שיעור לנשים הרבנית ורד גינח

לאחר תפילת מנחה סעודה שלישית

ושיעור בהלכה ובאגדה

ע"י רב הקהילה

העלון מוקדש:

לע"נ: יואב בן שימי, בקול בת גימטי, ויויאן בת רחל,

חדוה חיה בת מילי, רוזה בת גמילה, גימטי בת שימי,

שמעון בן רחל, סול בת רבקה, גלי בן רחל, אביגדור בן יפה,

טוני בת רחל, רפאל בן סולטנה, רוני בן רחמה, שני בת

נעמי, אשר בן בולור ומושה, שמעון בן אסתר, מרדכי בן

אסתר, בלה בת אסתר, מלכה בת אסתר רוחה, ת.נ.צ.ב.ה

לרפ"ש: ברטה בת יפה, מרים בת ורדה, אלכס בן רחל,

מגד בן ורדה, רחל בת מרים, התינוק רפאל יעקב בן מאיה

רות, ר' שמעון בן מסודי, מירב בת רוזטה, כיאין בן

גרשום, רבקה בת טובה,

ברכה והצלחה, פרנסה טובה

יגאל ועדינה ביתן, דודר חן ביתן בן עדינה, אדוארד בן מיריאן,

ר' אהרון ולאה להרטי והילדים אור, עומרי, אלון ותומר,

גוד בן ניסים, ברכה והצלחה לכל משפחת אהרונוב,

זיווג הגון להדס בת מזל ופרי בטן לאושרה בת ארלט יפה,

Israel Meir Bitton

Chief Rabbi of Hadera

Rosh Beit Midrash

for teaching and judging "Aderet Eliyahu"

ישראל מאיר ביטון

הרב הראשי לחדרה

ראש בית מדרש

להוראה ודיינות "אדרת אליהו"

בס"ד

למעלת כבוד,

מזכה הרבים, רב פעלים לתורה לתעודה,

הרה"ג שלום הכהן שליט"א

רב הקהילה 'מאורות' גבעת אולגה

הנדון: ברית מילה בבית הכנסת לילד שנולד ליהודיה מגוי

בראשית דברי באומי להביע בפניך את הערכתי הרבה, לפעילתך העניפה בבית הכנסת 'מאורות' אשר נהפך למקום שוקק חיים. נחת רוח גדולה מעשיך עושים לדור הקודם שעמל ויגע בבניית מקדש משגב במסירת נפש של ממש. בשיעור החיזוק בחודש אלול, ובשבת הגדול, ובהקפות שניות נחשפנו לפעילתך במלא הודה והדרה.

ונהו בענין מה ששאלתני האם להתייר ליהודה לעשות ברית מילה לבנה שנולד מגוי בבית הכנסת ברוב עם.

בראשית עלינו לדעת שיסוד ההלכה היהודית קובעת, שילד זה יהודי לכל דבר הוא, ומיחס הוא בן רוק לאימו, וכדברי הגמ' (קידושין סח). אמר רבי יוחנן משום רשב"י, דאמר קרא 'כי יסיר את בןך מאחורי', בןך הבא משישראלית קרוי בןך, ואין בןך הבא מן העובדת כוכבים קרוי בןך אלא בנה. ואף נפקס בהלכה שמלים ילד זה בשבת. זאת ועוד עלינו לדעת שכיון שחיוב המילה מוטל על האב ולא על האם, בכגון דא שהאב גוי, יש חיוב לבית הדין לדאוג למולו.

אך לעצם מילת ילד זה בבית כנסת, נראה שאין לך חילול השם גדול מזה, ודבר זה עלול להתפרש כנתינת לגיטימציה להתבוללות, וכהסכמה בשתיקה.

ועל תתמה כיצד יש בידנו לאסור דבר שמעיק הדין מותר, ומצינו בשולחן ערוך (י"ד שלד, י'): 'אם ראו ביד דין לנדות [את מי שעבר על איסור] שלא יזמן בשלשה ולא יתפלל בעשרה ולא יקברו לו מת ולא ימולו לו בן, רשאים הם'. וכן פסק הרמ"א (שם, ו) 'יש רשות לבית דין להחמיר עליו שלא ימולו ביד' (וענין בפתחי תשובה שם ס"ק ה). הרי שיש לבית הדין, לפי שיקול דעתו, היכולת אפילו למנוע מאדם מלמול את בנו.

ובמיוחד בזרנו אנו, שיש רוח מתירנית הנושבת ברחוב לפרוץ גדרות, ולקעקע כל דבר שבקדושה. עלינו לעמוד כצור חלמיש, וכעמוד ברזל, על סוד קיומו של עם ישראל 'עם לבדד ישכון', וכל פעולה או מעשה שיכול להתפרש כנרעור דבר זה, עלינו לעמוד בתוקף כחומה במרה. ומר היה בליבי לדעת שזה ילד שני הבא מזרע גוי, והוא ככלב שב על קיאן, לטמאות את זרעה, ועוונה גדול מנשא, וכבר אמרו חז"ל 'כיון שעבר אדם עבירה ושנה בה נעשית לו כהיתר'.

והשם הטוב ירחם, ויציא נשמתה מאפילה לאורה, ויערה עליה רוח מפרנס, לשוב בתשובה שלמה אמן

בידידות עוז

ישראל מאיר ביטון - משרת עם קדושים חדרה

לשכת הרבנות רח' רמב"ם 15 חדרה

ת.ד. 382 מיקוד 38103 טל. 04-6337556/7 פקס. 04-6333772

הרב אורי כהן שליט"א יו"ר ארגון "דרשתי קרבתך"

מאורות החינוך

אבות ובנים בת"ת "חפץ חיים"

"צריך שכל שבת תהיה שבת מברכין" כך פתח המרא דאתרא הגאון הרב ישראל מאיר ביטון שליט"א את דבריו ב"אבות ובנים" שהתקיים בשבת פרשת חיי שרה בבית כנסת "עזרת אחים" בחדרה. הרעיון שאותו יום מנהל הת"ת הרב יוסף עמר שליט"א מאנשי החינוך המיוחדים שזכתה העיר חדרה, שבכל שבת מברכין יהיה "אבות ובנים" לילדי הת"ת טומן בתוכו חיבור עצום בין צוות הת"ת לתלמידים וההורים, ואכן המחזה היה מרגש ומפעים שאולם בית הכנסת היה צר מלהכיל את התלמידים והאבות הרבים שהגיעו ללימוד המיוחד, בסיום הערב חולקו חטיפים ונערכה הגרלה על פרסים יקרי ערך לתלמידי הת"ת. ישר כח על היוזמה הברוכה ושנוזכה להגדיל תורה ולהאדירה.

